

Řád veřejného pohřebiště

městského obvodu
Proskovice

Městský obvod Proskovice jako provozovatel veřejného pohřebiště podle ust. § 16 odst. 1 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřbivnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pohřbivnictví) vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona tento Řád veřejného pohřebiště městského obvodu Proskovice:

1. Rada městského obvodu Proskovice ve smyslu § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, schválila tento Řád veřejného pohřebiště městského obvodu Proskovice dne 21. 10. 2019 pod číslem usnesení 0293/RMOB-Pro/1822/23 (dále případně „řád“).
2. Řád veřejného pohřebiště je vydán po předchozím souhlasu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje č.j. MSK 128759/2019 ze dne 25. 9. 2019.

čl. I.

Úvodní ustanovení

1. Provozování veřejného pohřebiště je součástí veřejné infrastruktury a službou zajišťovanou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti městského obvodu Proskovice. Dle článku 16 Statutu města Ostravy městský obvod v samostatné působnosti spravuje veřejné pohřebiště.
2. Řád veřejného pohřebiště upravuje provoz veřejného pohřebiště v městském obvodě Proskovice, na pozemku parcelní č. 751, ostatní plocha - pohřebiště o výměře 4676 m², ul. Světlovská v k. ú. Proskovice, obec Ostrava, zapsaného na LV č. 663, vedeného Katastrálním úřadem pro Moravskoslezský kraj, Katastrální pracoviště Ostrava.
3. Provozovatelem veřejného pohřebiště je statutární město Ostrava - městský obvod Proskovice, se sídlem Světlovská 2/82, 724 00 Ostrava-Proskovice, IČO 00845451, zastoupený starost(k)ou městského obvodu.

čl. II.

Působnost řádu a provozní doba veřejného pohřebiště

1. Ustanovení tohoto řádu se vztahují na areál veřejného pohřebiště vymezený v čl. I odst. 2 tohoto řádu (dále jen "pohřebiště"), jehož součástí jsou místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů a hrodek a místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách.
2. Řád veřejného pohřebiště (dále jen "řád") je závazný pro provozovatele pohřebiště, pro subjekty zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových míst, objednatele a zhotovitele služeb včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem provozovatele pohřebiště nebo nájemce provádějí práce, a také pro ostatní veřejnost.
3. Veřejné pohřebiště je přístupné **denně po celých 24 hodin bez omezení**.

čl. III.

Podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa

1. Nájem hrobového místa vzniká na základě písemné smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi provozovatelem pohřebiště a mezi nájemcem hrobového místa.
2. Zájemce o nájem hrobového místa na pohřebišti nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa nebo na individuální umístění hrobu na pohřebišti.
3. Doba nájmu hrobového místa v podobě hrobu se stanoví tak, aby od pohřbení mohla být dodržena stanovená tlečí doba na pohřebišti. Nájem hrobového místa lze sjednat i na dobu předcházející pohřbení nebo uložení urny.
4. V případě pohřbení uložení lidských pozůstatků do země musí být délka nájmu vyplývající ze smlouvy o nájmu hrobového místa upravena tak, aby mohla být dodržena tlečí doba stanovená v článku V. řádu.

čl. IV.

Služby poskytované na pohřebišti a stanovení druhů rakví

1. Na pohřebišti jsou poskytovány tyto základní služby:
 - a) pronájem hrobových míst
 - b) výkopové práce související s pohřbením a exhumací
 - c) správa a údržba veřejného pohřebiště
 - d) zajišťování odvozu komunálního odpadu z provozu pohřebiště
 - e) vedení evidence související s provozováním veřejného pohřebiště.
2. Všechny rakve včetně exhumačních musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.
3. Rakve, použité pro pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky. Nerozložitelné díly (madla rakve apod.) lze použít jen omezeně. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla, obsahující složky škodlivých látek.
4. Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky.
5. Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.
6. Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve:
 - a) vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo
 - b) kovové, nebo
 - c) dle ČSN 49 3160 Rakve.

čl. V.

Stanovení tlecí doby

V souladu se stanoviskem krajské hygienické stanice č. j. 219/6707/2002 ze dne 11. 7. 2002, vydaného na základě výsledků hydrogeologického průzkumu na veřejném pohřebišti (hydrogeologický posudek č.1068/99 ze dne 31. 5. 2002) je pro uložení lidských ostatků do hrobů **stanovena tlecí doba v délce 15 let.**

čl. VI.

Povinnosti nájemců hrobového místa při záměru zřízení hrobového zařízení hrobu nebo hrobky a ukládání do nich

1. V případě, že je hrobové místo na pohřebišti určeno ke zřízení hrobky, je nájemce oprávněn zřídit hrobku jen způsobem, v rozsahu a za podmínek stanovených provozovatelem pohřebiště a v souladu s projektovou dokumentací ke stavbě hrobky.
 1. **Podmínky pro zřízení hrobky:**
 - a) hloubka výkopu musí odpovídat počtu uvažovaných uložených rakví (max. však 260 cm)
 - b) stěny musí být vybudovány z porézních materiálů, např. cihly. Pokud bude použit litý beton, musí být z hrobky vyvedena difúzní zátk
 - c) stěny hrobky z porézních materiálů musí mít šíři nejméně 30 cm, v případě užití litého betonu nejméně 15 cm, a musí být izolovány přízdívkou, včetně impregnačních nátěrů
 - d) dno hrobky může být z kopané zeminy, v případě, že bude vybetonováno, musí být zřízen trativod o rozměrech nejméně 40 x 40 cm a hloubce 50 cm, vyplněný drenáží
 - e) zdivo musí být umístěno na betonovém základě min. 50 cm vysokém, v šíři podle předpokládané vyzdívky
 - f) do stěn hrobky musí být zabudovány vstupní otvory s madly
 - g) kovové prvky v hrobce (traverzy pro uložení rakví a stropní nosiče) musí být opatřeny antikoroziními nátěry a jejich stav musí být kontrolován nejméně jednou za 10 let
 - h) zastropení hrobky je nutné provést tak, aby mohly být rakve lehce umístěny na jednotlivá stanoviště s tím, že vstupní otvor a vlastní světlost hrobky musí být nejméně 220 cm (podle velikostí rakví)

- i) na zastropení a uzavření hrobky musí být použity železobetonové překlady, jejich spáry zality betonem a povrch zaizolován
- j) na zastropení je nutno použít 20 cm zeminy sloužící jako pachová zátka, nebo umístit krycí desku neprodyšně uzavírající hrobku, se spárami vytmelenými trvalými tmely
- k) nosnost stropu musí být nejméně 100 kg/1 m²
- l) vlastní hrobové zařízení s výjimkou rámu musí být postaveno mimo hlavní konstrukci hrobky na samostatném základě
- m) dokumentaci spojenou se zřízením hrobky je provozovatel povinen archivovat.

1. 2. Podmínky pro zřízení hrobového zařízení hrobu:

- a) základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla
- b) základy památníků a náhrobků musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu
- c) přední a zadní rámy hrobů musí být v jedné přímce s rámy hrobů
- d) vlastní náhrobek a rámy musí být mezi sebou jednotlivě kotveny.

2. Hroby a hrobky pro ukládání lidských pozůstatků musí splňovat následující požadavky:

- a) jejich hloubka musí být u dospělých osob a dětí od 10 let nejméně 1,5 m, u dětí mladších 10 let nejméně 1,2 m
- b) dno hrobu nebo hrobky musí ležet nad úrovní kolísání hladiny podzemní vody
- c) boční vzdálenost mezi jednotlivými hroby musí činit nejméně 0,3 m
- d) rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkypřelou zeminou ve výši minimálně 1,2 m
- e) před uplynutím tlecí doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské pozůstatky, pokud je možné je umístit nad úroveň naposledy pohřbených lidských ostatků a vrstva ulehle zeminou nad rakví bude činit nejméně 1 m.

3. V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobky či hrobového zařízení hrobu na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným provozovatelem pohřebiště. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na určené místo (např. skládka, učený kontejner apod.). Při těchto pracích musí být v maximální možné míře zajištěna průchodnost cest a uliček na pohřebišti (lze-li jinak, neodkládat na ně uvedený stavební materiál, náhrobky, zeminu apod.).

4. Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit provozovateli pohřebiště a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám.

5. Nájemce je povinen nahlásit změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.

čl. VII.

Podmínky pro povolování exhumace po tlecí době

- 1. Provedení exhumace po tlecí době je možné na základě písemné žádosti o její provedení podané žadatelem o exhumaci a prokazatelném souhlasu provozovatele veřejného pohřebiště.
- 2. Žadatel o exhumaci je nájemce hrobového místa nebo osobou blízká. Pokud není nájemce zároveň osobou blízkou a naopak, opatří si žadatel o exhumaci písemný souhlas druhé osoby.
- 3. Před uplynutím tlecí doby mohou být lidské ostatky exhumovány na žádost jen se souhlasem krajské hygienické stanice, nebo nařídí-li exhumaci v trestním řízení předseda senátu nebo státní zástupce.
- 4. Žadatel o exhumaci doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona o pohřbenictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku.
- 5. Převoz exhumovaných nezpouplněných lidských ostatků na jiné pohřebišti musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena.
- 6. Náklady na exhumaci hradí ten, kdo o ni požádal. Provozovatel pohřebiště zajistí při exhumaci provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.

čl. VIII.

Povinnosti návštěvníků veřejného pohřebiště a podmínky užívání zařízení na pohřebišti

1. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulování se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků.
2. Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.
3. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno jejich požívání na pohřebišti.
4. Motorová vozidla mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se jen s prokazatelným souhlasem provozovatele po předchozí úhradě úplaty dle ceníku a za podmínek stanovených provozovatelem. Jde zejména o dodržování vyhrazených jízdnic tras, maximální povolené rychlosti apod. Ve zvlášť odůvodněných případech může provozovatel pohřebiště povolit výjimku.
5. Chodci mají vždy přednost před vozidly. Přednost v jízdě má vozidlo, které přijíždí zprava. Pojízdne a zpevněné plochy na pohřebišti mohou být užívány k odstavení vozidla na nezbytně nutnou dobu pouze tak, aby tím nebyl omezován pohyb jiných vozidel. Na pohřebišti je zakázáno provádět opravy, údržbu a mytí vozidel.
6. Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech apod.
7. Návštěvníci jsou povinni chovat se na pohřebišti důstojně a pietně s ohledem na toto místo, řídit se řádem pohřebiště. Zejména není návštěvníkům pohřebiště dovoleno se zde chovat hlučně (včetně reprodukce hudby), kouřit, odhazovat odpadky mimo odpadové nádoby, nechat volně pobíhat psy, kočky a jiná zvířata a používat prostory pohřebiště i jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
8. Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebišti pít vodu z vodovodních výpusťů a studní. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebiště.
9. Svítidla mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Provozovatel může v odůvodněných případech používání svítidel na pohřebišti omezit nebo i zakázat.
10. Ukládání nádob, náradí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Stavební a nebezpečný odpad lze ukládat pouze na místa k tomu určená. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.
11. Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti, případně vysazovat keře či stromy bez vědomí provozovatele veřejného pohřebiště.
12. Na pohřebišti je dovoleno umístění reklam pouze na vyhrazených místech po předchozím souhlasu provozovatele veřejného pohřebiště.

čl. IX.

Povinnosti provozovatele veřejného pohřebiště

1. Stanovit podmínky zejména pro provádění exhumací na pohřebišti, pro zřizování hrobového zařízení hrobů a hrobek, dále ke zhotovení, údržbě, opravám, nebo odstranění věcí na hrobovém místě a řídit ostatní činnosti na pohřebišti.
2. Umožnit nájemci užívání hrobového místa. Během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytně bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, mimo kopání hrobů nebo opravy hrobových zařízení hrobů a hrobek v sousedství, avšak jen na dobu nezbytně nutnou. Dojde-li k zásahu do hrobového místa nebo hrobového zařízení vinou provozovatele pohřebiště a vznikne-li škoda, je provozovatel pohřebiště povinen hrobové místo uvést do původního stavu.
3. Předat nájemci hrobového místa k užívání vyznačené, číselně označené hrobové místo.
4. Připravit k pronájmu nová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod. tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly či skupiny hrobů a hrobek obdobného charakteru a rozměrů. Nikdo nemá nárok na individuální umístění mimo vymezený prostor.

5. Zabezpečovat výkopy hrobů a služby související s pohřbíváním, manipulací s lidskými ostatky, exhumacemi a ukládáním zpopelněných ostatků (uložení uren). Tuto povinnost je možné zajistit i u třetího subjektu po protokolárním předání pracoviště a nejbližšího okolí.
6. Umožnit nájemci zřízení hrobového zařízení hrobu nebo hrobky.
7. Dbát na úpravu a údržbu pohřebiště, zajišťovat údržbu veřejné zeleně na pohřebišti, provádět úklid cest a chodníků.
8. Umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto řádem.
9. Pokud je narušena stabilita hrobového zařízení a ohrožuje tím zdraví, životy nebo majetek dalších osob, vyzvat bez odkladů nájemce k zajištění bezpečnosti.

čl. X.

Povinnosti nájemce hrobového místa

1. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám, nebo odstranění věcí na hrobovém místě je vždy třeba předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám. Ten, kdo tyto práce provádí, je povinen činit tak dle pokynů provozovatele veřejného pohřebiště, nájemní smlouvy a tohoto řádu.
2. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že ke své činnosti přibral třetí osobu.
3. Vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a v následujícím rozsahu a způsobem:
 - a) nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa
 - b) průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob
 - c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je provozovatel pohřebiště oprávněn tak učinit sám.
4. Zajistit neprodleně opravu hrobového zařízení pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě provozovatele, je provozovatel pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
5. Strpět číselné označení hrobů provedené správcem pohřebiště způsobem obvyklým na daném pohřebišti nebo jeho části.
6. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím provozovatele.
7. Neodkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa a neopírat je o sousední hrobová zařízení.
8. Oznamovat správci pohřebiště veškeré změny údajů, potřebných pro vedení evidence pohřebiště v souladu s § 21 zákona o pohřebnictví.
9. Při skončení nájmu předat vyklizené hrobové místo ve lhůtě do 30 dnů od skončení nájmu. Z hrobového místa si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpopelněných, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věcí. Možnosti exhumace po tlecí době na pohřebišti jsou upraveny v čl. VII. tohoto řádu.
10. Vysadit strom nebo keř může nájemce pouze s předchozím písemným souhlasem provozovatele veřejného pohřebiště. Provozovatel může nájemci přikázat odstranění dřeviny vysazené bez jeho souhlasu, případně odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.

čl. XI.

Omezení vyplývající z územního rozhodnutí o zřízení veřejného pohřebiště

Z územního rozhodnutí o zřízení veřejného pohřebiště žádné omezení nevyplývá.

čl. XII.

Podmínky pro dohled nad provozovatelem pohřební služby a sankce

1. Pohřební služba, která hodlá na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu otevřít hrob nebo hrobku, případně provádět exhumaci, tak může činit jen se souhlasem a dle pokynů provozovatele veřejného pohřebiště a po předložení dokumentů, které si pro tento účel vyžádá (např. písemnou žádost nájemce/vypravitele pohřbu, doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby, protokol o předání pracoviště včetně fotografického zdokumentování stavu hrobového místa a jeho okolí před zahájením prací apod.). Provozovatel veřejného pohřebiště je oprávněn provádět dozor nad všemi činnostmi, které pohřební služba na pohřebišti provádí.
2. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otvírat, musí být provozovatelem pohřebiště seznámen s řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.
3. Sankce při porušení tohoto řádu veřejného pohřebiště jsou uvedeny v hlavě IV zákona č. 256/2001 Sb. o pohřebnictví a o změně některých zákonů.

čl. XIII.

Závěrečná ustanovení

1. Dnem nabytí účinnosti tohoto řádu se zrušuje v celém rozsahu řád pohřebiště schválený Radou městského obvodu Proskovice dne 31. 3. 2003 pod číslem usnesení 94/10, který nabyt účinnosti dne 1. 4. 2003.
2. Tento řád veřejného pohřebiště nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2020.
3. Řád veřejného pohřebiště bude vyvěšen na úřední desce Úřadu městského obvodu Proskovice po dobu 15 dnů a po celou dobu platnosti tohoto řádu musí být vyvěšen na pohřebišti na místě obvyklém.

V Ostravě-Proskovicích dne 21. 10. 2019

Mgr. Marie Matějová v. r.
starostka

Ing. Zdeněk Dvorský v. r.
místostarosta